EUROOPA PARLAMENT

2004 *2009*

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

2007/2212(INI)

17.1.2008

RAPORTI PROJEKT

Roheline raamat kodanikuühiskonna rolli kohta Euroopa Liidu uimastipoliitikas
(2007/2212(INI))

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Raportöör: Giusto Catania

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK 3

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

kodanikuühiskonna rolli Euroopa Liidu uimastipoliitikas käsitleva rohelise raamatu kohta
(2007/2212(INI))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse oma 15. detsembri 2004. aasta soovitust nõukogule ja Euroopa Ülemkogule Euroopa uimastistrateegia (2005–2012) kohta[1];

– võttes arvesse komisjoni 26. juuni 2006. aasta rohelist raamatut kodanikuühiskonna rolli kohta Euroopa Liidu uimastipoliitikas (KOM(2006)0316);

– võttes arvesse ülalnimetatud rohelise raamatu alusel läbi viidud avaliku arutelu tulemuste kohta 18. aprillil 2007. aastal avaldatud aruannet ja saadud vastuseid[2];

– võttes arvesse ELi lepingu VI jaotist, eriti selle artiklit 29 ja artikli 31 esimese lõigu punkti e;

– võttes arvesse rahvusvahelisi, Euroopa ja siseriiklikke vahendeid inimõiguste ja põhivabaduste kaitseks, eriti aga õiguse kaitseks elule ning tervisele;

– võttes arvesse järgmisi ÜRO konventsioone: 30. märtsi 1961. aasta konventsioon narkootiliste ainete kohta, mida on muudetud 25. märtsi 1972. aasta Genfi protokolliga, 21. veebruari 1971. aasta konventsioon psühhotroopsete ainete kohta ning 19. detsembri 1988. aasta narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku ringluse vastane konventsioon;

– võttes arvesse nõukogu 8. veebruari 1993. aasta määrust (EMÜ) nr 302/93 Narkootikumide ja Narkomaania Euroopa Järelevalvekeskuse asutamise kohta[3];

– võttes arvesse Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse 2007. aasta aastaaruannet[4];

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. septembri 2007. aasta otsust nr 1150/2007/EÜ, millega luuakse ajavahemikuks 2007–2013 üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad" raames eriprogramm „Narkomaania ennetus- ja teavitustegevus",[5] eriti selle artikleid 2–7;

– võttes arvesse komisjoni personali 21. detsembri 2006. aasta töödokumenti „2006. aasta arenguülevaade ELi narkootikumidealase tegevuskava (2005–2008) täitmise kohta" (SEK(2006)1803);

[1] ELT C 226E, 15.9.2005, lk 233.
[2] http://ec.europa.eu/justice_home/news/consulting_public/news_consulting_public_en.htm
[3] EÜT L 36, 12.2.1993, lk 1.
[4] http://www.emcdda.europa.eu/html.cfm/index407EN.html
[5] ELT L 257, 3.10.2007, lk 23.

– võttes arvesse komisjoni 10. detsembri 2007. aasta teatist, mis käsitleb 2007. aasta arenguülevaadet ELi narkootikumidealase tegevuskava (2005–2008) täitmise kohta (KOM(2007)0781);

– võttes arvesse nõukogu poolt 2005. aasta juunis vastu võetud ELi narkootikumidealast tegevuskava (2005–2008)[1];

– võttes arvesse nõukogu 10. mai 2005. aasta otsust 2005/387/JSK uusi psühhoaktiivseid aineid käsitleva teabe vahetuse, riski hindamise ja kontrolli kohta[2];

– võttes arvesse ELi uimastistrateegiat (2005–2012), mis kinnitati 16.–17. detsembri 2004. aasta Euroopa Ülemkogul[3];

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. veebruari 2004. aasta määrust (EÜ) nr 273/2004 narkootikumide lähteainete kohta[4];

– võttes arvesse ÜRO Peaassamblee eriistungjärgul 8. ja 10. juunil 1998. aastal vastu võetud poliitilist deklaratsiooni uimastite kohta ning resolutsioone;

– võttes arvesse ÜRO tegevust, eriti narkootikumide komisjoni viiekümne esimest istungjärku, mis toimub 10.–14. märtsil 2008. aastal[5];

– võttes arvesse kodukorra artiklit 45;

– võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamust (A6-0000/2008),

A. arvestades, et tuleks edendada otsivamat dialoogi kodanikuühiskonna erinevate komponentide (riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil) ja Euroopa institutsioonide vahel, ning arvestades kasu, mida nõuetekohane, tulemuslik dialoog kodanikuühiskonnaga võib tuua uimastipoliitikaga seotud otsuste määratlemise, rakendamise ja hindamise jaoks nii liikmesriikide kui ka ELi tasandil;

B. arvestades eelkõige ulatuslikku kogemust, mida kodanikuühiskond võib jagada uimastipoliitika konkreetsetele valdkondadele, nagu tõkestustöö, teabe pakkumine, taastusravi ja ühiskonda taasintegreerimine;

C. arvestades, et ELi 2005.–2012. aasta uimastistrateegia esmatähtis eesmärk on tugevdada rolli, mida kodanikuühiskond mängib uimastite suhtes;

D. arvestades, et roheline raamat kodanikuühiskonna rolli kohta ELi uimastipoliitikas ning kodanikuühiskonna uimastifoorumi loomine on esimesed praktilised sammud nimetatud eesmärgi saavutamise suunas;

[1] ELT C 168, 8.7.2005, lk 1.
[2] ELT L 127, 20.5.2005, lk 32.
[3] Euroopa Liidu Nõukogu, ELi narkostrateegia (2005-2012) dok 15074/1/04.
[4] ELT L 47, 18.2.2004, lk 1.
[5] http://www.unodc.org/documents/commissions/CND-Session51/CND-51_Info_Participants.pdf

E. arvestades suurema sünergia tähtsust kodanikuühiskonna ning ELi institutsioonide ja asutuste vahel eesmärgiga luua pidevatel konsultatsioonidel põhinev suhe ning soodustada teabe ja parimate tavade vahetust;

F. arvestades, et esmase tähtsusega on meetmed ning kolmandate riikidega koostööd tegevate ja uimastiküsimustega tegelemise alternatiivsete, jätkusuutlike strateegiate edendamisel osalevate kodanikuühiskonna organisatsioonide rolli tõhustamine;

G. arvestades, et esmatähtis eesmärk on tõhustada Euroopa ühingute ja võrgustike rahvusvahelist mõõdet, edendades suuremat koostööd ja vastastoimet selles valdkonnas,

1. tunnustab kodanikuühiskonna olulist rolli uimastipoliitikas;

2. rõhutab kodanikuühiskonna olulist rolli uimastipoliitika määratlemise, rakendamise ja hindamise juures – kodanikuühiskonna lisaväärtust, mis tuleneb rohujuure tasandil saadud kogemusest; tunnustab selles seoses potentsiaali, mis kodanikuühiskonnal on pakkuda seoses teabe ja heade tavade vahetamisega uimastipoliitika tegelikul kohaldamisel;

3. tunnustab VVOde ja vabatahtlike organisatsioonide olulist rolli uuenduslike lähenemisviiside arendamisel, mis põhinevad olemasolevate vajaduste realistlikul hindamisel;

4. nõuab kindlalt kodanikuühiskonna rolli tugevdamist Euroopa lähenemisviisi kehastava uimastipoliitika otsimisel, mis on ELi 2005.–2012. aasta uimastistrateegia peamine eesmärk;

5. tervitab 2007.–2013. aasta uimastiennetuse ja teavitustegevuse eriprogrammi rakendamist, ning juhib tähelepanu, et nimetatud programmi konkreetne eesmärk on kodanikuühiskonna osalemine ELi 2005.–2012. aasta uimastistrateegia rakendamisel ja arendamisel;

6. avaldab kahetsust tõsiasja üle, et nimetatud programmi alusel kättesaadavaks tehtud rahaliste vahendite kasutuselevõtt on viivitunud;

FOORUM – struktuuriline mõõde

7. rõhutab kodanikuühiskonna uimastifoorumi loomise tähtsust esimese sammuna Euroopa kodanikuühiskonna ühingute praktilisemaks ja konstruktiivsemaks kaasamiseks ühenduse uimastipoliitikaga seotud tegevusse;

8. avaldab kahetsust tõsiasja üle, et mõned ühingud on kritiseerinud läbipaistvuse puudumist kodanikuühiskonna uimastifoorumis osalevate ühingute valimiseks kasutatud kriteeriumides;

9. juhib tähelepanu, et kodanikuühiskonna uimastifoorumi eesmärk ei ole mitte rahvakogu loomine erinevate ideoloogiate avaldamiseks, vaid praktilise vahendi loomine uimastipoliitika väljatöötamise ja rakendamise toetamiseks praktiliste nõuannete alusel;

10. avaldab kahetsust uusi liikmesriike esindavate organisatsioonide piiratud osalemise üle

kodanikuühiskonna uimastifoorumis; toonitab vajadust uute liikmesriikide kodanikuühiskonna laialdasemaks kaasamiseks, arvestades nende riikide tähtsust laienenud ELis;

11. palub komisjonil esitada kodanikuühiskonna uimastifoorumi rolli selgem määratlus, et oleks võimalik määrata kindlaks nimetatud foorumiga konsulteerimise kaudu taotletavad lõppeesmärgid;

12. loodab, et dialoogil kodanikuühiskonnaga saab olema käegakatsutav mõju ELi otsustusprotsessile; on seetõttu seisukohal, et dialoogile kodanikuühiskonnaga tuleks anda institutsiooniline staatus vahendina pidevate konsultatsioonide pidamiseks ELi institutsioonidega seoses eesmärkidega, mis on sätestatud ELi 2005.–2012. aasta uimastistrateegias ja tulevaste algatustega;

13. rõhutab, et tähtis on kaasata kodanikuühiskonna uimastifoorum ametlikult 2005.–2008. aasta tegevuskava hindamisse, mida komisjon valmistub 2008. aastal läbi viima;

14. julgustab liikmesriike astuma kodanikuühiskonnaga läbipaistvamasse ja otsivamasse dialoogi vastavalt 2005.–2008. aasta tegevuskavas sätestatud eesmärkidele (eesmärk 3, meede 2);

15. nõuab, et kaalutaks vajadust kodanikuühiskonna uimastifoorumi esindatuse järele kõigil kohtumistel ELi roteeruva eesistujariigi ja liikmesriikide uimastivastase võitluse koordinaatorite vahel, nagu see on lähiminevikus juba mitmel juhul toimunud; on seisukohal, et foorumi osalemine sellistel kohtumistel ei tohiks välistada VVOde või teiste kodanikuühiskonna esindajate osalemist;

16. rõhutab järjepideva dialoogi tähtsust kodanikuühiskonna ja Euroopa Parlamendi vahel; teeb selleks ettepaneku korraldada teabe jagamise ning uimastipoliitikaga seotud hetketeemade arutamise ja analüüsimise eesmärgil iga-aastane konverents, mille organiseeriks Euroopa Parlament ja kus osaleks kodanikuühiskonna uimastifoorum;

17. on seisukohal, et foorumi ning Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse tegevuse vahel peaks valitsema tugev sünergia; soovitab, et seirekeskuse aastaaruanne peaks sisaldama Euroopa kodanikuühiskonna tegevust käsitlevat osa, et anda sellele dialoogile sisu ja profiil;

18. nõuab ELilt suuremate rahaliste kohustuste võtmist Euroopa kodanikuühiskonna tegevuse toetamiseks seoses praeguste projektide ja tulevaste algatustega selles valdkonnas;

Kodanikuühiskond – sisemõõde

19. rõhutab kodanikuühiskonna võetavate meetmete tähtsust ELi 2005.–2012. aasta uimastistrateegias sätestatud eesmärkide saavutamisel, mis puudutavad tõkestustööd, teabe pakkumist ja uimastisõltuvusega seotud probleemide haldamist;

20. kutsub kõiki osapooli nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil üles pöörama suuremat tähelepanu uuenduslikele aspektidele, millega kodanikuühiskonna kogemused võivad aidata kaasa ELi 2005.–2012. aasta uimastistrateegias sätestatud eesmärkide

saavutamisele, pidades eelkõige silmas kahjulike tagajärgede vähendamise poliitikat, taastusravipoliitikat ja ühiskonda taasintegreerimise poliitikat;

21. peab oluliseks dialoogi tugevdamist tarbijate ühendustega Euroopa tasandil – aspekti, mis on vajalik mis tahes vastuseks ühiskonda taasintegreerimise ja taastusravi väljakutsetele;

22. nõuab kodanikuühiskonna tõhusamat kaasamist psühhotroopsete ainete kasutamise tõkestamisse töökohal ning sellise kasutamise kohta teabe andmisse;

23. on seisukohal, et kodanikuühiskonna organisatsioonide erioskused võivad anda viimastele olulise rolli vanglas viibivate uimastisõltlaste kohtlemisel;

24. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles edendama algatusi ohustatud suurlinnapiirkondades, et võtta kasutusele – ühiskondlike ja munitsipaalorganisatsioonide toetusel – meetmeid ja vahendeid psühhotroopsete ainete kasutamise tõkestamiseks;

25. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama – koostöös lastevanemate ja õpilaste organisatsioonidega – programme, mis võimaldavad uimasteid ja nende mõju tervisele käsitlevate kampaaniate läbiviimist koolides;

26. rõhutab kodanikuühiskonna organisatsioonide tähtsust kahjulike tagajärgede vähendamise poliitika rakendamisega seotud tänavategevustes;

27. kutsub Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametit üles viima läbi uimastivastase poliitika mõjude analüüsi ja hindama, millises ulatuses on selline poliitika kaasa toonud Euroopa kodanikuühiskonna põhiõiguste rikkumist;

Kodanikuühiskond – välismõõde

28. tunnustab kodanikuühiskonna olulist rolli seoses Euroopa uimastipoliitika välise mõõtmega ning väärtustab tõsiasja, et EL on maailmas uimastivastases võitluses esikohal, mis puudutab välisprogrammide ja -algatuste rahastamist;

29. nõuab, et kaalutaks ja toetataks Euroopa välisstrateegiat, millel oleks jätkusuutlik, käegakatsutav ja praktiline mõju olukorrale piirkondades, kus toodetakse uimastite tooraineid;

30. rõhutab Euroopa organisatsioonide kogemust, kes osalevad kohalike põllukultuuride üleviimises kasutamiseks kommerts-, terapeutilisel ja meditsiinilisel otstarbel;

31. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles algatama ja tugevdama koostööd Euroopa kodanikuühiskonna organisatsioonidega, kes osalevad kokalehtedest saadud legaalsete ainete reklaamimises, aidates nii (tooraine ammendamise kaudu) tulemuslikult kaasa rahvusvahelistele uimastiäri vastastele meetmetele;

32. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama kodanikuühiskonna algatusi, mis puudutavad koostööd Afganistaniga võitluses uimastite vastu ning nimetatud riigi demokratiseerimisprotsessis ning mis on ette nähtud selliste pilootkavade edendamiseks nagu „moonid meditsiini heaks”, mille eesmärk on teha kindlaks kasu, mida on võimalik saada litsentside andmisest moonikultuuride kasutamiseks meditsiinilisel otstarbel ning

määrata kindlaks, millisel viisil see võib teostuda;

33. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kasutama koostööd uurimiskeskuste, ühingute, erialainstituutide ja kodanikuühiskonna osalistega, kes on viimastel aastatel pakkunud võrdluspunkti uimastiäriga võitlemise poliitikale ning geopoliitilise olukorra ja rahvusvahelisest narkokaubandusest tulenevate majandusvoogude analüüsile;

34. peab oluliseks koostöö edendamist Euroopa ühingute ning uimastialaste ühingute rahvusvaheliste võrgustike vahel, et soodustada kogemuste ja teabe vahetamist;

35. jälgib huviga Viini VVOde narkootikumide komitee (VVOde komitee, kes esindab kodanikuühiskonda ÜRO Narkootikumide ja Kuritegevuse Büroos) kogemusi; rõhutab eelkõige selliste ettepanekute kasulikkust nagu „pärast 2008. aastat" („Beyond 2008") – algatus, mille peamine eesmärk on edendada kodanikuühiskonna rolli 1998. aastal ÜRO Peaassamblee eriistungjärgul uimastite kohta sätestatud parameetrite kümne aasta järel toimuval läbivaatamisel; teeb ettepaneku viia sisse sarnased konsultatsioonid Euroopa ühingute hulgas, et vaadata läbi ELi uimastistrateegia pärast 2012. aastat;

o o

o

36. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja teavitamise eesmärgil Euroopa Ülemkogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskusele, Euroopa Nõukogule ning Ühinenud Rahvaste Organisatsioonile ja selle eriasutustele.